

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/224031,80-lat-od-utworzenia-Tymczasowego-Rzadu-Jednosci-Narodowej-i-zdrady-Zachodu-wobe.html>
02.03.2026, 01:00

„80 lat od utworzenia Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej i zdrady Zachodu wobec rządu londyńskiego” – dyskusja z ekspertami

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na dyskusję „80 lat od utworzenia Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej i zdrady Zachodu wobec rządu londyńskiego”.

23.06.2025

Czy w 1945 roku można było powstrzymać szerzenie się komunizmu w Polsce?

28 czerwca 1945 roku mija 80 lat od utworzenia przez komunistów pod dyktando Stalina marionetkowego Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej. Do 5 lipca 1945 uznawanym przez Zachód prezydentem RP był Władysław Raczkiewicz, powołany na podstawie art 24 konstytucji kwietniowej poprzez wyznaczenie następcy na urządzie Prezydenta RP przez dotychczasowego prezydenta Ignacego Mościckiego. Zdaniem polityków Zachodu prezydent Raczkiewicz w końcu czerwca 1945 roku... rozpląnął się w powietrzu, a II RP przestała istnieć. Już 29 czerwca TRJN uznały Francja i Szwecja, a 5 lipca 1945 Raczkiewicz utracił uznanie USA i Wielkiej Brytanii.

- Co kierowało przywódcami wymienionych państw, że tak szybko uznały kadłubkowy gabinet komunistów? Dlaczego zachód zdradził?
- Dlaczego z kolei poparcie dla rządu na wychodźstwie w Londynie utrzymała Stolica Apostolska, Hiszpania czy Kuba?
- Jak wyglądała podwójna dyplomacja po 1945 roku, w tym wydawanie paszportów przez rząd londyński?
- Czy można na gruncie konstytucji kwietniowej uznać, że kolejni emigracyjni prezydenci i premierzy sprawowali władzę legalnie?
- Co oznaczałoby dla Polski odrzucenie na gruncie prawnym PRL?
- Czy decyzję o zainstalowaniu komunistów w Warszawie Stalin podjął już w 1943 roku, kiedy zerwał stosunki dyplomatyczne z rządem Sikorskiego?

W dyskusji wzięli udział wybitni historycy, którzy spróbowali odpowiedzieć na kluczowe pytania red. Krzysztofa Świątki:

- prof. Marek Kornat, Instytut Historii PAN, kierownik Pracowni Dziejów Dyplomacji i Systemów Totalitarnych i Zakładu Historii XX wieku,
- dr Maciej Korkuć, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa IPN w Krakowie,
- dr Michał Dworski, historyk KUL im Jana Pawła II, specjalista z zakresu dyplomacji polskiej po 1945 roku.

Obejrzyj dyskusję na IPNtv:

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Dyskusja